

31.10.2016

Ryj/1

§ 951

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2017-2020

HEL 2016-009903 T 08 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Oskalan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2017 – 2020 seuraavan lausunnon:

Yleisiä huomioita

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2017–2020 esitetyt tienpidon keskeiset linjaukset ovat oikeansuuntaiset ottaen huomioon tienpidon rahoitustason. On kuitenkin huolestuttavaa, että Helsingissä sijaitseville maanteille ei osoiteta enempää investointihankkeita lähivuosina.

Tienpitoon osoitettavien varojen niukkuus ei vastaa Uudenmaan ELY-keskuksen toiminta-alueen tienpidon tarpeita. Alueen osuus koko maan liikennesuoritteesta (33 %) on huomattavasti suurempi kuin tienpitoon osoitettu rahoitus (19 %). Pääkaupunkiseudun osuutta koko maan tienvetikon rahoituksesta tulee lisätä, jotta päivittäinen liikennöitävyys ja elinkeinoelämän kilpailukyky turvataan ja seudun hankkeita voidaan ottaa mukaan tuleviin tienpidon ja liikenteen suunnitelmiin.

Hankkeet

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kiireellisimmiksi priorisoiduista investointihankkeista Runkolinjan 560 (Jokeri 2) vaihtopysäkkijärjestelyjen toteutus Yhdyskunnantien liittymässä Tuusulantiellä tulee käynnistää pikaisesti, jotta juuri käyttöön otetusta runkolinjasta 560 saadaan mahdollisimman suuri hyöty. Katualueella olevat pysäkkijärjestelyt on jo rakennettu.

Seuraavat maanteille sijoittuvat hankkeet, joita ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan ei sisälly, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2017–2020:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Hankkeen liikenneturvallisuushyödyt ovat myös merkittävät.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Kuninkaantammen alueen rakentaminen on jo aloitettu, eikä sieltä ole Helsingin kaupungin alueella olevaa yhteyttä Hämeenlinnanväylälle.
- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä edelleen kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi.

Helsingin kaupunki on jo aikaisemmissa lausunnoissaan korostanut, että valtion tulee omalta osaltaan luoda edellytykset kaupunkien maankäytön tiivistämiselle varmistamalla liikennehankkeiden valtionrahoitus. Maankäytön kehittäminen yhdyskuntarakenteen kannalta tiiviisti ja keskeisten yhteyksien varteen on kestävä yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta johtava periaate, jonka toteutumista mm. Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymän ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymän rakentaminen edistäisi.

Kaupunki osaltaan varautuu talousarviossaan yhteishankkeiden toteuttamiseen sovittavan kustannusjaon ja aikataulun mukaisesti.

Raskaan liikenteen levähdyspaikat on suunnitelmassa priorisoitu kiireellisiksi, ja niiden toteutus pitääkin saada käyntiin nopeasti. Levähdysalueiden puute siirtää raskaan liikenteen pysäköintipainetta kaupunkiympäristöön, mikä aiheuttaa suuria haittoja niin liikenneturvallisuudelle kuin liikenteen sujuvuudellekin. Älykkäillä ratkaisulla kaupungin ulkopuolelle sijoitetut levähdysalueet toimivat erinomaisesti osana sujuvaa kuljetusketjua ja vähentävät myös ympäristö- ja liikennehaittoja kaupungissa.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan ELY-keskus on lähettänyt Helsingin kaupungin käyttöön ja mahdollista lausuntoa varten Tienpidon ja liikenteen suunnitelman

2017–2020. Mahdolliset lausunnot on pyydetty lähettämään 31.10.2016 mennessä, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia.

Suunnitelmat löytyvät Internet-osoitteesta: www.ely-keskus.fi/liikenne
>Valitse alue: Uusimaa.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja suunnitelma liitteenä 2. Tieverkon korjausvelkaa koskeva selvitys on liitteenä 3 ja kartat liitteinä 4 - 6.

Suunnitelman sisällöstä

Tienpito rahoitetaan pääosin valtion talousarviosta. Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle on osoitettu määrärahat perusväylänpitoon ja joukkoliikennepalveluihin. Uudenmaan ELY-keskuksen vastuualue kattaa Uudenmaan sekä Kanta- ja Päijät-Hämeen alueet. Liikennevastuualueeseen kuuluu maanteitä noin 9 100 km ja 1,9 miljoonaa asukasta.

Uudenmaan ELY-keskuksen uudessa liikennestrategiassa 2025, johon tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2017 – 2020 viitataan, keskeisinä tavoitteina on luoda elinkeinoelämälle toimintaedellytyksiä ja asukkaille sujuvaa arkea. Tavoitteista johdetut keskeiset kehittämissuunnitelmat kohdistuvat kustannustehokkaisiin kuljetusketjuihin sekä yhdyskuntarakenteeseen ja liikkumisratkaisuihin. Keskeisiä kuljetuksia tehostavia toimenpiteitä ovat päivittäisen liikennöitävyyden varmistaminen, korjausvelan vähentäminen ja vaikuttavimpien investointien toteuttaminen.

Liikenneturvallisuus on liikennestrategiassa kaikkea toimintaa läpileikkaava teema. Tavoitteena on liikennekuolemien puolittaminen ja loukkaantumisten vähentäminen neljänneksellä vertailuvuodesta 2010 vuoteen 2020 mennessä. Taajama-alueilla turvallisuutta parannetaan hillitsemällä ajonopeuksia ja toteuttamalla pieniä liikenneympäristön parannustoimia; uutena keinona ovat siirrettävät nopeusnäytöt. Pääteillä kustannustehokkaita toimia ovat mm. automaattinen nopeusvalvonta, selkeät tiemerkinnot, kaiteiden rakentaminen ja kunnostaminen, nopeusrajoitusten tarkistaminen sekä tehokas häiriötilanteista tiedottaminen.

Väyläverkoston korjausvelan vähentämiseksi käynnistettiin vuoden 2016 alussa kolmivuotinen korjausvelkaohjelma. Kaikkiaan 600 miljoonan euron ohjelmalla korjataan huonokuntoisia väylärakenteita ja saadaan lähivuosien aikana vähennettyä huonokuntoisten teiden ja siltojen määrää. Tuosta rahoituksesta noin 60 miljoonaa euroa kohdistuu Uudenmaan ELY-keskuksen hallinnoimalle tieverkolle. Kolmivuotisella lisärahoitusohjelmalla korjausvelan kasvu saadaan pysäytettyä ja määrä käännettyä laskuun.

Uudenmaan ELY-keskuksen perusväylänpidon rahoitus kaudella 2017–2020 on noin 100 miljoonaa euroa vuodessa. Määrärahaalla rahoitetaan koko tienpito lukuun ottamatta Liikenneviraston toteuttamia yksittäisiä isoja kehittämisinvestointeja. Hallitusohjelman mukaan vuosina 2017–2020 kohdennetaan korjausvelkaohjelman lisäksi rahoitusta kehittämissankkeiden momentilta perusväylänpitoon. Näin rahoitettavia hankkeita ei ole vielä päätetty.

Päivittäisellä kunnossapidolla, kuten talvihoidolla, varmistetaan tieverkon päivittäinen liikennekäytettävyys. Tarjottavaa palvelutasoa ohjaavat valtakunnalliset linjaukset ja niihin liittyvät laatuvaatimukset.

Ylläpidon toimin korjataan tieverkon ja sen laitteiden kulumisesta ja ikääntymisestä aiheutuvia vaurioita ja puutteita sekä uusitaan väylärakenteita nykyvaatimusten tasolle. Valtakunnallisten linjausten mukaan valta- ja kantateiden sekä vilkasliikenteisten seututeiden kunto pyritään pitämään nykytasolla ja muun verkon kunto joustaa rahoitustilanteen mukaan.

Parantamisinvestoinneilla nostetaan liikenteen palvelutasoa, erityisesti matkojen ja kuljetusten turvallisuutta, sujuvuutta ja ennakoitavuutta. Kun investointien valinnassa painotetaan vaikuttavuutta ja resurssien tehokasta käyttöä, korostuvat pienet ja kustannustehokkaat toimenpiteet. Näihin investointeihin varmistunut rahoitus on toistaiseksi vähäinen, mutta suunnittelussa varaudutaan vuosina 2017–2020 tätä vuotta korkeampaan tasoon ja MAL-rahoituksen jatkumiseen. Koska mahdollisuudet tieverkon parantamishankkeiden toteuttamiseen ovat vähäiset, ovat kunnat ja yritykset rahoittaneet maantieverkon pieniä parantamisinvestointeja Uudenmaan ELY-keskukseen verrattuna moninkertaisella summalla.

ELY-keskuksen vuoden 2016 joukkoliikennemääräraha on noin 5 miljoonaa euroa, josta suurin osa kohdistuu liikenteen ostoihin.

Uudenmaan ELY-keskuksen tavoitteena on vahvistaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä liikennejärjestelmätyön keinoin. Elinkeinoelämän keskusteluissa on noussut vahvasti esiin palveluiden yhteydessä sijaitsevien raskaan liikenteen tauko- ja pysäköintipaikkojen puute.

Uudenmaan ELY-keskuksen yhtenä kiireelliseksi priorisoiduksi käynnistettävänä investointihankkeena on Runkolinjan 560 (Jokeri 2) vaihtopysäkkijärjestelyjen toteutus Yhdyskunnantien liittymässä Tuusulantiellä. Perusväylänpidon lisärahoituskohteena 2017 – 2020 on Vt I Kehä III-Munkkivuori, vaihtuvat nopeusrajoitukset sekä pienet MAL-kohteet. Ylläpidon hankkeina suunnitelmakaudella 2017–2020 Helsingin alueella on siltojen peruskorjaushankkeita Vt 4:llä Suurmetsän risteyssilta ja Jakomäen alikulkukäytävä sekä Vt 3 Pirkkolantien risteyssilta.

Käynnissä olevia hankkeita ovat Kehä I:n parantaminen (35 milj. euroa), joka sisältää Kivikontien eritasoliittymän, Kehä I välillä Espoon raja-Vihdintie sekä Hämeenlinnanväylän eritasoliittymän 1 vaiheen Peruskorjauksessa ovat Metsämäentiensilta Hakamäentiellä.

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan sisältyvät hankkeet Helsingissä ovat ELY-keskuksen ja kaupungin yhteishankkeita, joiden kustannusjaosta on sovittu hankekohtaisesti voimassa olevan kustannusjakomennettelyn periaatteiden pohjalta. Tieverkon isojen kehittämisinvestointien toteutus riippuu valtion budjettirahoituksesta, joten hankkeiden täsmällinen ohjelmointi ja aikatauluttaminen ovat toistaiseksi avoimina.

Saadut lausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta ja yleisten töiden lautakunta pitävät huolestuttavana, että Helsingissä sijaitseville maanteille ei osoiteta enempää investointihankkeita lähivuosina.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että valtion talousarvioehdotuksessa valtion koko liikenneverkolle esitetään 1 919 milj. euroa. Perusväylänpitoon koko maassa on ehdotettu 1 279 milj. euroa, josta 304 milj. euroa kohdentuu korjausvelan pienentämiseen. Hallituksen kehysriihessä huhtikuussa 2016 tehtiin päätös Raide-Jokerin valtionavustuksesta. Liikenne- ja viestintäministeriä tulee täydentämään talousarvioehdotustaan hankkeen osalta syksyllä.

Liikenneväylien korjausvelka on jatkuvasti kasvanut, koska perusväylänpidon rahoitus on ollut viime vuosina alhaisella tasolla. Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan korjausvelan suuruus Uudenmaan, Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen maakuntien alueella on noin 230 milj. euroa. Korjausvelan kasvun pysäyttämiseksi tehtävät toimenpiteet ovat perusteltuja.

Pääkaupunkiseudun liikenneverkon pitäminen hyvässä kunnossa on tarpeen. Olisi myös panostettava kehittämishankkeisiin, joilla edistetään seudun liikennejärjestelmän toimivuutta ja turvallisuutta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.10.2016

Ryj/1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvirasto

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 04.10.2016 § 389

HEL 2016-009903 T 08 00 01

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2017–2020 esitetyt tienpidon keskeiset linjaukset ovat oikeasuuntaiset ottaen huomioon tienpidon rahoitustason. Tienpitoon osoitettavien varojen niukkuus ei vastaa Uudenmaan ELY-keskuksen toiminta-alueen tienpidon tarpeita. Alueen osuus koko maan liikennesuoritteesta (33 %) on huomattavasti suurempi kuin tienpitoon osoitettu rahoitus (19 %).

Pääkaupunkiseudun osuutta koko maan tieverkon rahoituksesta tulee lisätä, jotta päivittäinen liikennöitävyys turvataan ja seudun hankkeita voidaan ottaa mukaan tuleviin tienpidon ja liikenteen suunnitelmiin. Eri-tyisesti jalankulun, pyöräilyn, joukkoliikenteen, liikenneympäristön ja meluntorjunnan parantamisen resursseja tulee lisätä nykyisestä tasosta.

Kiireellisimmiksi priorisoiduista investointihankkeista Runkolinjan 560 (Jokeri 2) vaihtopysäkkijärjestelyjen toteutus Yhdyskunnantien liittymässä Tuusulantiellä tulee käynnistää 2017.

Seuraavat maanteille sijoittuvat hankkeet, joita ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan ei sisälly, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2017–2020:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Hankkeen liikenneturvallisuushyödyt ovat myös merkittävät.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä (Vt 3).

31.10.2016

Ryj/1

- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeet ovat vuosi vuodelta siirtyneet eteenpäin. Tarve liikennemelusta aiheutuvan haitan vähentämiseksi on huomattava.

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan sisältyvät hankkeet Helsingissä ovat ELY-keskuksen ja kaupungin yhteishankkeita, joiden kustannusjaosta on sovittu hankekohtaisesti voimassa olevan kustannusjakomallin periaatteiden pohjalta. Tieverkon isojen kehittämisinvestointien toteutus riippuu valtion budjettirahoituksesta, joten hankkeiden täsmällinen ohjelmointi ja aikatauluttaminen ovat toistaiseksi avoimia. Kaupunki osaltaan varautuu talousarviossaan yhteishankkeisiin sovittavan kustannusjaon mukaisesti.

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Juha Väätäinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38547
juha.vaatainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 27.09.2016 § 309

HEL 2016-009903 T 08 00 01

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2017 - 2020 on esitetty Uudenmaan ELY-keskuksen kiireellisimmiksi priorisoidut investointihankkeet, joista Helsingin alueelle sijoittuu ainoastaan ns. Jokeri 2 -vaihtopysäkkijärjestelyt sekä Vt 1:n vaihtuvat nopeusrajoitukset Munkkivuoresta länteen. Runkolinja 560:n (Jokeri 2) vaihtopysäkkijärjestelyt tulee toteuttaa mahdollisimman pikaisesti, jotta juuri käyttöön otetusta runkolinjasta 560 saadaan mahdollisimman suuri hyöty. Katualueella olevat pysäkkijärjestelyt on jo rakennettu.

Lisäksi vuoden 2016 kehittämishankkeista Helsingin alueelle sijoittuu Kehä I:n parantaminen (35,0 milj. €), joka sisältää Kivikontien eritasoliittymän, välin Espoon raja–Vihdintie sekä Hämeenlinnanväylän eritasoliittymän 1-vaiheen.

On huolestuttavaa, että Helsingissä sijaitseville maanteille ei osoiteta enempää investointihankkeita lähivuosina. Valtion investointeja tarvittaisiin mm. joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä edistävien sekä keskeisen yhdyskuntarakenteen mahdollistavien hankkeiden toteuttami-

seen. Joidenkin liikennehankkeiden myöhästyminen voi aiheuttaa jopa asuntotuotannon myöhästymistä, jolloin tilanne on erittäin kriittinen.

Uudenmaan ELY-keskuksen tavoiteasettelu liikenneturvallisuuden parantamiseksi ei näy suunnitelmassa Helsingin osalta. Pelkällä asenteesiin vaikuttamisella ei voida saavuttaa haluttuja tuloksia, vaan myös inf-ratoimenpiteitä tarvitaan.

Maanteiden parantamishankkeiden kustannuksia rahoitetaan yhä enemmän kaupunkien verorahoista. Tämä kehitys on väärän suuntainen. Jatkossakin tulisi noudattaa maantielakiin pohjautuvia yhteisesti sovittuja suosituksia maanteiden tienpidon kustannusjaosta.

Seuraavat maanteille sijoittuvat hankkeet, joita ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan ei sisälly, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2017 - 2020:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Hankkeen positiiviset vaikutukset liikenneturvallisuuteen ovat merkittävät.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Kuninkaantammen alueen rakentaminen on jo aloitettu eikä sieltä ole Helsingin kaupungin alueella olevaa yhteyttä Hämeenlinnanväylälle.
- Kehä I:n ja Itäväylän eritasoliittymä. Hanke on todettu vuonna 2013 laaditussa "Kehä I:n liittymähankkeiden ja kehittämistarpeen arviointi" -raportissa liikenteen toimivuuden kannalta yhdeksi neljästä tärkeimmistä Kehä I:n kehittämiskohteesta.
- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä edelleen kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi.

Valtion osallistuminen ns. kaupungin maankäytöstä johtuvien hankkeiden kustannuksiin on jatkossa erittäin perusteltua. Tällaisia hankkeita ovat Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymän lisäksi Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Maankäytön kehittäminen yhdyskuntarakenteen kannalta tiiviisti ja keskeisten yhteyksien varten on kestävä yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta johtava periaate, johon valtiokin useissa strategioissaan on sitoutunut. Maankäytön sijoittamisesta keskeisesti ja koko yhteiskunnan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ei tule rangaista kuntaa epäämällä valtion osuus väylille tarvittaviin investointeihin.

31.10.2016

Ryj/1

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Harri Verkamo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37127
harri.verkamo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566